

گروه سیاسی - تمام شد همه بی‌مهری‌ها، توهین‌ها و کژاندیشی‌هایی که به پدر معنوی انقلاب روا داشتند تعارف نکنیم! تمام شد نیش و کنایه‌ها و عکس‌های روی جلد برخی مجلات که به هاشمی‌میانه، رو‌نسبت می‌دانند هاشمی تا زمانی که بود کم جفا ندید و کم اذیت نندد حالا رسا ما مردمان مرده پرست همین است که تجلیل کنیم؛ از یار امام و رهبری که اکنون دگر در میان ما نیست هر چند مردم قدر شناس به لطف حضور همیشگی سردار سازندگی در صحنه انقلاب برای بدرقه‌اش سنگ تمام گذاشتند و آیت‌الله شان را تنها نگذاشتند. دیروز ایرمرد ایران روی شانه‌های پایتخت مهربانی بدرقه‌شد و در مراسم خمینی آرام گرفت تا ایران در افسوس خطیبی بماند که این بار به دعوت مردم وفادار به مصلی دعوت شده بود تا بدون خولدن خطبه‌ای آرام بخوابد تا آخرین نماز برایش اقامه شود. ایران اکنون کسی را از دست داده که خلا نبودنش به این زودی‌ها بر نمی‌شود. اصلاحات و تعقل در سوگ و حزن و حیرت کسی هستند که ظرفیتی بزرگ در حرکت کشور به سمت اعتدال و توسعه نمود کراسی برداشته بود، کسی که مشی او همانند پیر جماران بود و همین نزدیکی‌اش با حضرت روح‌الله پرده از رازی آشود تا او هم در جماران تسلیل شود و در جوار استناد آرام گیرد. سخن گفتن از شخصیتی که رهبر انقلاب اسلامی نیز در سوگش به عزاداری نشسته و در پیام تسلیت‌ش ۵۹ سال سابقه دوستی اشاره می‌کند سخت‌است. آیت‌الله هاشمی مدیری بود در آشنا که در شکل‌گیری حرکتی انقلابی در حوزه و دانشگاه، تلاش‌های بی‌وقفه کرد. هاشمی در روند شکل‌گیری و پیروزی انقلاب در کنار امام و رهبری بود و بر کسی پوشیده نیست که او در دوران دفاع مقدس هم با تدبیر و درایتی هوشمندانه جنگ تحمیلی را مدیریت و در نجات کشور نقش موثری ایفا نمود. از نقش هاشمی در دهه‌فعلی انقلاب نیز نباید غافل ماند چرا که ایشان همواره مورد توجه نسل جوان انقلاب بوده و دلشجویان نیز به او عشقی فراوان داشتند. اکنون آنچه پس از این ایران به چشم خواهد دید جای خالی و زنگ‌های سنگین در انقلاب و سیاستمداری بزرگ در عرصه استکبار ستیزی و استقلال طلبی است. اما رسم روزگار همیشه بر این است که تا هست قدر نمانند و بعد از فقدان فریاد برآورد که مرگ چنین خواجه نه کاری است خرد.

بدرقه یار دیرین امام

دیروز از ساعت‌های اولیه طلوع آفتاب، مردم برای بدرقه یار دیرین امام و بزرگ مرد تاریخ انقلاب، به سمت دانشگاه تهران حرکت کردند و مسیرهای منتهی به محل تشییع پیکر آیت‌الله، کم کم ملوژ از جمعیت علاقه‌مندان و رهبران راه خمینی کبیر شد. جمعیت کم کم میلمونی شد، چشمه‌ها فوج جمعیتی را می‌دید که آمده بودند براساس آمارها اعلام شده، ۱۸ میلیون نفر در مراسم بدرقه آیت‌الله هاشمی شرکت کرده‌اند. این در حالی است که صدها هزار نفر دیگر برای عقب نماندن از مراسم خاکسپاری، از صبح راهی حرم امام (ره) شده‌اند. لغراق نیست اگر این حضور را پس از مراسم تشییع پیکر امام خمینی بنیانگذار نظام جمهوری اسلامی ایران در خردادماه ۱۳۶۸، بزرگ‌ترین اجتماع مردمی برای تشییع پیکر یکی از مقامات ارشد نظام به شمار آورد و این بار بزرگ مردم وفاداری و یکپارچگی خود را به تاریخ ثبت کردند و تاریخ‌ساز شدند.

تعبیر پیام رهبری برای هاشمی

متن پیام تسلیت حضرت آیت‌الله خامنه‌ای مقام معظم رهبری که برای درگذشت آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی رئیس فقید مجمع تشخیص مصلحت نظام صادر کرده بودند در دانشگاه تهران قرائت شد. رفیق دیرین، همسنگر دوران نهضت، همکار نزدیک دوران انقلاب، هم‌رزم و هم‌گام، نمونه کم نظیر نسل اول مبارزان ضد استمشاری، مبارز کهنسال از جمله تعبیر پیام رهبر انقلاب در توصیف هاشمی است. رهبر انقلاب هاشمی را نمونه کم‌نظیری از نسل اول مبارزان ضد استمشاری و از رنج‌دیدگان این راه برخط و پرافتخار خواندند و تصریح کردند که با فقدان هاشمی اینجانب هیچ شخصیت دیگری را نمی‌شناسم که تجربه‌های مشترک و چنین درازمدت را با او در نشیب و فرازهای این دوران تاریخ‌ساز به یاد داشته باشم.

اقامه آخرین نماز برای هاشمی در مصلی

بعد از آن اقامه نماز منیت به امامت حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی بر پیکر «رفیق دیرین،

قدردانی خانواده هاشمی از حضور میلیونی مردم وداع خودجوش با آیت‌الله

و همسنگر و همگام دوران مبارزات نهضت اسلامی و همکار نزدیک سال‌های متمادی در عهد جمهوری اسلامی» در دانشگاه تهران برگزار شد؛ روسای قوای سه‌گانه و مسوولان و شخصیت‌های لشکری و کشوری نیز همراه با همه اقشار، نسل‌ها، جناح‌ها احزاب برای ادای احترام به هاشمی خود را به قلب تهران رساندند.

در مراسم تشییع پیکر آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی شخصیت‌های مهم کشوری و لشکری حضور داشتند که برخی از آنها عبارت بودند از: روحانی رئیس جمهور، لاریجانی رئیس مجلس، آملی لاریجانی رئیس قوه قضائیه، احمد جنتی، امامی کاشانی، علوی وزیر اطلاعات، رحمانی‌فضلی وزیر کشور، سرلشکر باقری رئیس ستاد کل، سرلشکر جعفری فرمانده سپاه، علوی وزیر اطلاعات، نعمت‌زاده، ترکان، منظری دادستانی کل کشور، صفوی، امیر سیاری، بهزاد نبوی، محمدرضا خاتمی، حجت‌الاسلام طباطبایی، پرویز فتح، علی‌عسکری، سالک، چیت‌چیان، ری‌شهری، مولوی عبدالحمید، قاسم سلیمانی، محمدباقر قالیباف، معصومه ابتکار، سردار وحیدی، بهروز نعمتی، محمدرضا خباز، مظفر، رمضان‌زاده، سورنا ستاری، جعفری دولت‌آبادی، مسطفی معین، سعید علی خمینی، حائری شیرازی، سردار اشتری، هادی خامنه‌ای، علی مطهری، غلامعلی حدادعادل، مصطفی پورمحمدی، موحدی کرمانی، محمد فرهادی، صالحی‌امیری، قاضی‌زاده هاشمی.

پس از اقامه نماز، پیکر رییس فقید مجمع تشخیص مصلحت نظام بر دوش مردم قرار گرفت تا در مسیر میدان راه‌آهن تشییع شود. جمعیت حاضر در مراسم یکپارچه سایه‌پوش شده و پرچم

و پلاکاردها در دست به تدریج شعاری را بر زمزمه می‌کردند. تشییع‌کنندگان پیکر آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی را با ذکر لاله‌الله، از لشکر حزب‌الله، الله اکبر، لاله‌الله بدرقه کردند. همزمان با حرکت خودروی حامل پیکر آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی در میان خیل دوستداران آن فقید انقلابی، جمعیت زیادی از مردم جهت وداع با پیکر آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی و شرکت در مراسم خاکسپاری آن یار دیرین امام و رهبری در حرم مطهر امام خمینی (ره) حضور یافته و با سر دادن شعارهایی نظیر عزرا عزاست امروز، روز عزاست امروز خامنه‌ای رهبر صاحب عزاست امروز به عزاداری پرداختند. البته بخش بسیار زیادی از جمعیت در مسیر تشییع پیکر آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی را مردمی تشکیل می‌دادند که با شعارهای تریبون‌های تعبیه‌شده در این مسیر همراهی نمی‌کردند و به این ترتیب شعارهای غیررسمی در این مراسم نیز پررنگ بود و به دفعات در بخش‌هایی از مسیر تشییع شنیده می‌شد، از جمله شعارهایی در حمایت از رییس دولت اصلاحات! این مردم خواستار پیگیری مطالبات‌شان اعم از بازگشت رییس دولت اصلاحات به عرصه سیاست کشور و رفع حصر محصوران بودند. با این حال تعدادی بلندگوی تعبیه‌شده در مسیر سعی می‌کردند شعارهای منفرقه داده نشود. نهایتاً مقارن ظهر دیروز و اندکی بعد از اذان ظهر، پیکر آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی روی دست دوستداران آن فقید انقلابی وارد صحن حرم مطهر امام (ره) و روی دستان خیل دوستدارانش وارد ضریح امام راحل شد و بعد از انجام آداب دینی خاکسپاری در جوار مقفادی خود آرام گرفت.

اما آنچه در این میان بیش از هر چیز می‌تواند جلوه‌های

روزنامه انگلیسی گاردین جزو نخستین رسانه‌های انگلیسی بود که خبر درگذشت آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی را منتشر کرد. این روزنامه انگلیسی نوشت هاشمی‌رفسنجانی دومین شخصیت سیاسی ایران بود و از وی به عنوان یکی از پایه‌گذاران انقلاب اسلامی ایران نام برد. در سوی دیگر جهان و با رویکردی کاملاً متفاوت پیام تسلیت سیدحسین نصرالله دبیرکل حزب‌الله لبنان بود که در کارنامه جای خالی هاشمی‌رفسنجانی به خوبی خودش را نشان می‌داد. او با صدور بیانیه‌ای تأکید کرد: آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی برای مقاومت اسلامی لبنان در ۳۴ سال گذشته، حامی، یاور و تکیه‌گاهی بزرگ و پدری مهربان و دلسوز و مدافع سرسخت برای ما در همه مراحل و شرایط سخت بود. این واکنش‌ها گزیده‌ای است از تمام آنچه این روزها در سراسر جهان اتفاق افتاده و آنچه در ایران می‌گذرد روی دیگری است از جای خالی یاور انقلاب که با اشک‌های غمبار اقشار مختلف مردم و دولتمردان و تأثیرگذاران در عرصه سیاست ایران بدرقه‌شد و دری که از آن همه غم تنهایی توان پیام‌های تسلیت آنها که در روزهایی نهم‌چندان دور هم‌منشین وی بودند را به قلم آورد که هریک با هر گرایش و جایگاه و بیانی‌های خالی او را تصویر کشیده‌اند.

ایران هرگز ۲۱ دی‌ماه را از یاد نمی‌برد، روز ۲۱ دی در خاطره جمعی ایرانیان روزی فراموش ناشدنی است؛ روزی که دیگر تفاوتی نداشت که هستی و چه سمت و پستی داری، روزی که بزرگمرد ایران از حیات رخت پرست اما روح، آموزه‌ها، تجربیات ارزنده مصلحت‌گرای و عمل‌گرای‌اش زنده است. خاطره آیت‌الله هاشمی هیچ‌گاه از قلب و روح ملت ایران پاک نخواهد شد و چیزی که در مورد هاشمی هرگز فراموش‌شدنی نیست، مظلومیت و لیکنند مظلومانه همیشگی بر لبانش بود همان‌گونه که امام در رثای بهشتی فرمود: «آنچه من راجع به ایشان متاثر هستم، شهادت ایشان در مقابل او ناچیز است و آن مظلومیت ایشان در این کشور بود.»

قدردانی خانواده هاشمی از مردم

خانواده آیت‌الله هاشمی رفسنجانی با انتشار اطلاعیه‌ای از حضور مردم در مراسم تشییع آن مرحوم قدردانی کردند. خانواده هاشمی در این پیام تصریح کردند: لحظه لحظه در بدرقه شکوه‌مند و مردمی پدر در تاریخ این سرزمین ثبت شد؛ وداع مردم با مردی که برای مردم زیست، برای مردم مجاهدت کرد و سرفرازوی مردم را می‌خواست و چه زیبا همین مردم سرفرازش کردند. در ادامه این پیام آمده است: امروز ایران فرزندی بزرگ، مردم‌پدری آینده‌نگر و رهبر انقلاب دلسوزترین رفیق خویش را از دست داده است اما همان‌گونه که لحظه لحظه حیات هاشمی راهگشای کشور بود، وداع و بدرقه بی نظیر مردم نیز می‌تواند سرمایه‌ای بزرگ برای ایران و مبدأ بازگشت جامعه به مسیر اعتدال و وحدت باشد. در پایان زبان‌مان قاصر است از آنکه سپاس خود را از سیل الطاف مردم قدرشناس ایران، مسوولان نظام به ویژه رهبر انقلاب، مراجع عظام تقلید، علما و نخبگان، رهبران سایر ادیان و مذاهب و مردم و مسوولان کشورهایی که با همدردی و همراهی تحمل این ضایعه بزرگ را برای ما آسان‌تر کرده‌اند، اعلام نماییم. هم‌راستی این مجاهد نستوه در کنار مراد او خمینی کبیر به آرامشی ابدی رسید اما عشق هاشمی به مردم، مرگ او را ناممکن ساخته است. هاشمی زنده است تا انقلاب زنده است، هاشمی زنده است تا ملت زنده‌اند و راه هاشمی پاینده خواهد ماند. هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شد به عشق/ ثبت است بر جریده عالم دوام ما»

لازم به ذکر است مراسم تحريم آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی امروز صبح توسط مقام معظم رهبری برگزار می‌شود و علاوه بر شخصیت‌های داخلی، سفرای کشورها و روسای جمهور نیز حضور خواهند داشت. همچنین مراسم هفتم آن مرحوم روز یکشنبه آینده در حرم حضرت امام (ره) برگزار می‌شود که تنها برنامه خانواده هاشمی در تهران است. در عین حال بناسد در شهرهای قم، رفسنجان و کرمان نیز مراسم بزرگداشت آیت‌الله فقید هاشمی‌رفسنجانی برگزار شود.

جای خالی خردورزی هاشمی در سیاست ایران:

صندلی ریاست مجمع تشخیص به چه کسی می‌رسد

توانند تغییرات را به خوبی رصد کرده و به طور هوشمندانه جای خالی هاشمی‌رفسنجانی را با تفکر او پر کنند. نخستین جای خالی وی یعنی ریاست مجمع تشخیص مصلحت نظام طبق قانون اساسی با انتصاب فردی از سوی رهبر معظم انقلاب بر خواهد شد که چگونگی بر شدن آن به عنوان آخرین جایگاه حقوقی هاشمی‌رفسنجانی، می‌تواند موجب ایجاد رویدادهای تازه‌ای باشد که به احتمال فراوان، با اخبار منتشره شده از اظهار نظر‌های ریاست قبلی و بقیه اعضای مجمع و همین‌طور اخبار عدم حضور برخی از شخصیت‌هایی که با وجود رفسنجانی علاقه‌ای به حضور یا شرکت فعالانه در جلسات مجمع نداشتند، متفاوت خواهد بود و اکثر شخصیت‌هایی که احتمال دارد بعد از او به عنوان رییس مجمع تشخیص مصلحت نظام توسط رهبر معظم

اکنون سیاست ایران در جبهه میانه‌روی و اعتدال درختی است سترگ که به خوبی پا گرفته و کم کم میوه عدالت و اعتدال را به ثمر خواهد نشاند.

بر خلاف تصورات بسیاری که فکر می‌کنند پس از او این درخت متزلزل خواهد شد شهادت و قرائن و سوابق دوراندیشانه اکثر هاشمی‌رفسنجانی می‌دهد او در عرصه سیاست و برنامه‌ریزی آنقدر هوشمندانه بوده که یکی از میوه‌های این درخت به زودی در سبدرای حسن روحانی قرار خواهد گرفت. همانطور که در صلاحیت هاشمی‌رفسنجانی هشدار دادی بود برای اقشار مختلف اجتماع تا اتحاد خود را باز یابند و جایگاه خود را باز یابند و رحت وی هم تلنگری خواهد بود که حقیقت جریان اصلاحات و میانه‌روی را بیشتر به هویت واقعی خویش نزدیک و به اهداف دموکراتیک خود پایبند کند.

درسی همین تفکر است که رجال و فعالان سیاسی اصلاح‌طلب اظهار می‌کنند: هاشمی پرچمدار اعتدال، عقلانیت، مردم‌گرایی بود. نباید به هر قیمتی گذاشت این پرچم به زمین بیفتد. حالا که نیست باید همه ما دست به دست هم دایم تا عقلانیت و امید جای خالی او را پر کند و البته که جای تدبیر‌های آقای هاشمی را باید دست جمعی گرفت، این ملتی که هاشمی پروراند می‌تواند باز هم بدون هاشمی آرمان‌هایش را محقق کند اما این وحدت و تفکر باید از همین روزها که گمانه‌زنی‌ها برای پر کردن جایگاه‌ها و سمت‌های مختلف هاشمی شروع شده، بر

در دوره‌های مبارزه با انقلاب و سپس ثبات و قدرت و آنگاه نقادی و گوشه‌گیری به بار نشسته بود، ریشه رفتارهای سیاسی‌اش در هم تنیده و در پس‌زمینه‌ای چندگانه جای گرفته بود و در اوج نگرانی و نقادی، لباس حمایت و وفاداری پوشید و سیاست را آنگونه دید که دیگران توان دیدن آن را نداشتند. این نماد سیاست‌ورزی سنتی ایران، با گذشت دهه‌ها و نقش‌ها و بازی‌ها و روزنوشته‌ها تاگشودنی باقی ماند و رفت. این چنین بود که پس از او، دنیای سیاست‌ورزی در ایران دگرگون می‌شود: نه از جهت نظام رسمی قدرت، بلکه در ناظرها و خردنظامها و لایه‌های بینظامی و در بین اقشار مختلف مردم و چنین به نظر می‌رسد که به زودی دنیای اقتصاد هم در طول تحولات سیاسی دچار تحول می‌شود و شاهد تغییراتی خواهد بود. چرا که در سال‌های اخیر، رفسنجانی به عنوان رهبر ایدئولوژیک جناح نسبتاً معتدل کشور شناخته می‌شود. ضماغ بر این، وی قادر بود تا نظرات رسمی نهادهای سیاسی در ایران را بی‌مانند به کس دیگری به نقد بکشد چرا که وی به ایجاد نظام جمهوری اسلامی به عنوان یکی از موسسان آن کمک کرده است. رهبران معتدل ایران، بدون شک برای برگردن خلال ناشی از قوت وی، به چالش روبرو خواهند شد.

علاوه بر اینها هاشمی یک جایگاه رفیع ملی نیز داشت و آن، جایگاه ریش سفیدی و بزرگی بود به ویژه در شرایطی که برخی از فعالان سیاسی با محدودیت‌های متعددی مواجه بودند و می‌توانست شرایط را برای تسهیل امور تأمین کند. اما آنچه مسلم است این است که سیاست ایران سیاستی پلرچا و محکم است که هرچند هیچ جای خالی را در جایگاه‌های مختلف بر نمی‌تابد نمی‌تواند آنچه پس از هاشمی بر او می‌گذرد را هم ندیده بگیرد.

انقلاب انتخاب شوند، کار سختی برای حفظ اعتدال سیاسی نهادینی که هاشمی با توجه به شخصیت خود در این جایگاه به وجود آورده بود، در پیش دارند. از بین گزینه‌های احتمالی جانشینی در ریاست مجمع تشخیص مصلحت نظام، باید به آیت‌الله سید محمود هاشمی شاهرودی اشاره کرد. همچنین مصلحت نظام، بعد از مرحوم هاشمی‌رفسنجانی، غلامعلی حداد عادل است. گزینه بعدی می‌تواند علی‌اکبر ناطق نوری باشد. دومین جای خالی، کرسی آیت‌الله هاشمی در مجلس خبرگان رهبری است.

طبق ماده «۷۹» آیین‌نامه اجرایی قانون انتخابات مجلس خبرگان، باید در استان تهران انتخابات میان‌دوره‌ای برگزار شود تا نماینده جایگزین ایشان انتخاب شود. قطعاً مردم به احترام مردی که بیشترین رای را در انتخابات خبرگان آورد، شخصی را جایگزین او خواهند کرد که در مسیر مصلحانه هاشمی گام بردارد، فردی مانند سید حسن خمینی یا نظیر او. با توجه به آنچه گذشت باید گفت هر چند کسی نمی‌تواند به لحاظ شایستگی و تجربه، جایگزین آیت‌الله اکبر هاشمی‌رفسنجانی شود ولی آنچه‌اندیشی حکم می‌کند نزدیک‌ترین شخص به لحاظ منش و تفکر، راه او را ادامه دهد و اصحاب اصلاح و اعتدال نیز با او همراه شوند چه آنکه طی مسیر پرسنگلاخ و ناهموار پیش رو، بدون داشتن مرجعی که همه به او اعتماد کنند و در موارد اختلاف، به خاطر مصالح ملی نظر او را مقدم بر خویش دارند، اگر ناممکن نباشد، بسیار دشوار و پرهزینه خواهد بود.

ناطق نوری:

جفا این است که هیچ کس را به اندازه هاشمی اذیت نکردند؛ چرا؟

که به جماران رفته، منقلب شدم. منقلب شدنم از این نیست که ایشان درگذشت چون آسان‌ها به هر حال می‌میرند. جفا این است که هیچ کس را به این اندازه اذیت نکردند. چرا؟ ما مگر ما مسلمان نیستیم؟ وی خاطرنشان کرد: من واژه نفوذی را زیاد قبول ندارم. خودمانیم. چرا فراقی کنیم؟ با تنگ‌نظری نمی‌توانیم کشور را اداره کنیم. هاشمی تا بود این همه صحبت‌ها کردند، حالا تجلیل می‌کنیم. صدا و سیما در شش شبکه هم از هاشمی بگوید بسیار خوب است اما او رفت. تا هاشمی قدر هم را بداندیم. تا که بودیم نبودیم هم با ما را غم می‌همفتمی! تا که فقیه هم پار شدند، فخرناخیم و همه بیدار شدند! قدر آینه بداندیم چه هست، نه در آن وقت که افتاد و شکست.

دیدگاه

حجت‌الاسلام علی‌اکبر ناطق نوری به مناسبت درگذشت آیت‌الله هاشمی رفسنجانی بعد از مدت‌ها به تلویزیون آمده است. وی در برنامه «بین شما» از خاطراتش از رییس مجمع تشخیص مصلحت نظام گفت. ناطق نوری گفت: آیت‌الله هاشمی انسان ریاکاری نبود. او از دو چهره بودن و تملق بندش می‌آمد و زهرکسی که این خصلت‌ها را داشت متغیر بود. او صراحت‌لپچه داشت و آنچه را تشخیص می‌داد را عمل می‌کرد و می‌گفت و باکی هم نداشت که علیه او چیزی می‌گویند و یا کسی خوشش می‌آید یا بدش می‌آید که برای درگذشت یک روحانی با تمام جهمی‌های که سالیان سال است علیه روحانیون وجود دارد تا این حد ناراحت می‌شوند؟ به خاطر خصوصیات اخلاقی و مدیریتی او دوران زندگی‌اش بود. هر چه بگذرد فقدان هاشمی بیشتر احساس می‌شود. آرزایم، صریح‌اللیحه بودن و صبوری

ششمین نشست کمیسیون مشترک برجام در وین:

شکایت ایران مورد بررسی قرار گرفت

نیز روز دوشنبه برگزار شد. در گفت‌وگوهای کارشناسی در قالب «کار گروه‌اجرائی کردن لغو تحریم‌ها» اسماعیل‌قایی دبیر ستاد پیگیری اجرای برجام در وزارت امور خارجه ریاست هیات کارشناسان کشورمان را به عهده داشت. سید علیس عراقرچی و مجید تخت‌روانچی که بعداً دیروز برای شرکت در نشست کمیسیون مشترک برجام وارد وین شدند، پیش از شروع نشست دو بار به طور دو جانبه با هلاک‌اشمید معاون فدریکا مومرینی گفت‌وگو کردند. بر اساس گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس به نقل از دو مقام ارشد اعلام کردند: گروه ۱+۵ با انتقال ۱۶ کیلو تن (حدود ۱۳۰ تن) اورانیوم طبیعی از روسیه به ایران موافقت کرده است. معاون وزیر خارجه کشورمان پیش از نشست کمیسیون مشترک در گفت‌وگویی درباره تمدید

برجام

ششمین نشست کمیسیون مشترک ایران و ۵+۱ به سرپرستی معاونان وزیر خارجه ایران و معاون رییس سیاست خارجی اتحادیه اروپا دیروز به منظور بررسی مسایل مطرح شده در نامه مورخ ۲۶ آذر (۱۶ دسامبر) محمدجواد ظریف به فدریکا مومرینی در پی تمدید قانون تحریم‌های ایران (آیسا) توسط کنگره آمریکا در هتل کوپورگ وین تشکیل شد. در این نشست اجرای برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) مورد بررسی قرار گرفته و نامه اخیر محمدجواد ظریف وزیر خارجه ایران به فدریکا مومرینی به عنوان هماهنگ‌کننده کمیسیون مشترک برجام درباره تمدید قانون آیسا مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت. نشست کمیسیون مشترک برجام در سطح کارشناسی میان هیات‌های مذاکره‌کننده ایران و ۵+۱ جلسه گروه کاری تحریم‌ها و نشست‌های جداگانه‌ای میان هیات‌ایران با هیات‌های مذاکره‌کننده آمریکا روسیه و چین